СҮХБААТАР АЙМГИЙН 2025 ОНЫ ЁС ЗҮЙН ДЭД ХОРООНЫ ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

2025.01.08 Баруун-Урт хот

Нэг. Товч танилцуулга

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Ёс зүйн дэд хороо нь 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулагдсан ба гишүүд тус бүр 15 дэд хороог хариуцан арга зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлэн ажиллаж байна. Энэ онд дэд хорооны гишүүд "Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль", "Ёс зүйн дэд хорооны ажиллах журам", "Ёс зүйн тухай үндсэн ойлголт" сэдвээр сургалт, зөвлөгөө, мэдээлэл өгч ажиллалаа. Тус сургалтуудад Эрдэнэцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар 26, Хилийн 0146-р анги, Бичигт боомт дахь Гаалийн газрын болон бусад төрийн албан хаагчид 100 гаруй, Соёлын салбарын удирдах албан тушаалтнууд 16, Цагдаагийн газрын 150, Од сувилахуйн төвийн 5, Худалдан авах ажиллагааны газрын 10, Орон нутгийн өмчийн газрын 8 албан хаагчид хамрагдаад байна. Аймгийн удирдах ажилтны шуурхай хурлын үеэр Монгол Улсын Засгийн газрын "Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ"-г батлах тухай 2024 оны 109 дүгээр тогтоолыг танилцуулан, түүний байгууллагын албан хаагчдад танилцуулсан. Мөн Ёс зүйн дэд хорооны гишүүд өөрийн хариуцсан сумын нутгийн захиргааны байгууллагын болон төрийн байгууллагын дэд хорооны гишүүдэд сургалт, мэдээллийг 3 удаа цахимаар өгч ажилласан.

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дэд хороонд ёс зүйн өргөдөл, гомдол ирээгүй ба харьяа байгууллагын дэд хорооны дүгнэлтийг эс зөвшөөрсөн гомдол, мэдээлэл ирээгүй болно.

Нутгийн захиргааны болон харьяа 7 байгууллагын дэд хороог томилсон шийдвэрийг хүлээн авч, дэд хорооны гишүүдийн бүртгэлийг хөтөлж, хяналт тавин ажиллаж байна. Энэ онд Сүхбаатар, Эрдэнэцагаан, Түвшинширээ сумын Засаг даргын Тамгын газрын дэд хороог шинэчлэн байгуулсан байна.

Аймгийн ИТХ-ын 2025 оны 02 дугаар тогтоолоор "Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, хариуцлага, нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх жил" болгон зарласны дагуу төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль тогтоомжийн хүрээнд холбогдох хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, бодлогын барим бичгийн хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулан аймгийн төрийн байгууллагад үүрэг болгон, хэрэгжилтийг хангуулан ажилласан. Энэхүү үйл ажиллагааны хүрээнд харьяа 17 байгууллага тус бүр сургалт, нөлөөллийн ажлыг 2-с доошгүй удаа зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 1500 гаруй албан хаагчдыг хамруулаад байна. Мөн "Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, хариуцлага, нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх жил"-ийн ажлын төлөвлөгөөнд туссаны дагуу аймгийн төрийн албаны хаагчдын нэгдсэн зөвлөгөөн, сургалтыг 4-р сард зохион байгуулж, аймгийн төвийн болон сумдын 90 байгууллагын 450 гаруй төрийн албан хаагчдыг хамруулсан ба тус зөвлөгөөний үеэр "Харилцаа ба Ёс зүйг эрхэмлэх нь" сэдвээр "ХАН ГОЛОМТ ГРУПП"-ийн Захирал, "Монголын Илтгэгчдийн Холбоо"-ны Ерөнхийлөгч, бизнес зөвлөх, хуульч Ц.Азбаяр, "Та хугацааг юунд хамгийн ихээр зарцуулж байна вэ?" сэдвээр Илтгэх Индрийн Ирээдүй ТББ-ын үүсгэн байгуулагч, үндсэн сургагч багш Д.Хүрэлбаатар нарыг урьж, сонирхолтой илтгэл тавьж оролцсон. Төрийн албан хаагчдын нэгдсэн сургалт, зөвлөгөөний үеэр аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дэд хорооны гишүүд "Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ"-г сурталчлан, постэр, танилцуулга, мэдээллийг хийж ажилласан.

Аймгийн төрийн албан хаагчдын дунд "Төрийн албаны шинэчлэл, үе шат, сургамж" сэдэвт уулзалтыг аймаг, сумын төрийн байгууллагын төлөөлөл 400 гаруй төрийн албан хаагчийг оролцуулан зохион байгуулсан. Уулзалтад Сүхбаатар аймгаас төрсөн Монгол Улсын Төрийн үйлчилгээний гавьяат ажилтнууд оролцож, төрийн албаны мөн чанар, зарчим, манлайллын талаар төрийн албан хаагчдад сургамж зөвлөгөө өгсөн юм. Уулзалтын үеэр: - "Үйлчилгээний гавьяат ажилтан" Б.Сүхбаатар "Төрийн албаны мөн чанар, зарчим" сэдвээр илтгэл тавьж, "Төрийн албыг ач санаж хийдэггүй, өс санаж хийдэггүй. Төрийн албан хаагч түвшин, нуруутай байх ёстой." гэж онцолсон бол - "Үйлчилгээний гавьяат ажилтан" Д.Шижирбаатар "Төрийн албан хаагчийн манлайлал"

сэдвээр илтгэл тавьж, “Муу удирдлага гэж байдаг, Муу хамт олон гэж байдаггүй.” гэж ... - “Үйлчилгээний гавьяат ажилтан” С.Халтар “Төрийн албан хаагч эмэгтэйчүүдийн манлайлал” сэдвээр илтгэл тавьж, Сүхбаатар аймагт төрийн байгууллагын удирдлагын түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоо өндөр байгааг онцлон тэмдэглэж, тэдний хичээл зүтгэл, манлайлалд халуун баяр хүргэж, “Эмэгтэй удирдлага бол хамт олноо манлайлж, зөв сайхан ажлыг хэрэгжүүлдэг, ааш зөөлөн, хамт олныхоо гэрэл гэгээ нь болж явдаг хүмүүс. Төрийн ажил хатуу ч тэд энэ замналыг түүртэлгүй туулж, бусдыгаа манлайлж явдаг нь бахархалтай” хэмээн тус тус онцлон тэмдэглэв. Энэхүү уулзалтаар төрийн албаны ёс зүй, манлайлал, шинэчлэлийн чиг хандлагыг төрийн албан хаагчдад ойлгуулах, туршлага хуваалцах чухал арга хэмжээ болсон гэж үзэж байна.

Хоёр. Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн талаар.

2.1. Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилт

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр 4 зорилго, 10 зорилт, 19 арга хэмжээг төлөвлөн, ажиллалаа.

Аймгийн ИТХ-ын 2025 оны 02 дугаар тогтоолоор “Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, хариуцлага, нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх жил” болгон зарласны дагуу төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль тогтоомжийн хүрээнд холбогдох хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, бодлогын барим бичгийн хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулан хэрэгжилтийг хангаж ажиллах чиглэлээр аймгийн хэмжээний бүх байгууллагад үүрэг болгон, хэрэгжилтийг хангуулан ажилласан. Энэхүү үйл ажиллагааны хүрээнд харьяа 17 байгууллага тус бүр сургалт, нөлөөллийн ажлыг 2-с доошгүй удаа зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 1500 гаруй албан хаагчдыг хамруулаад байна. Мөн “Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, хариуцлага, нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх жил”-ийн ажлын төлөвлөгөөнд туссаны дагуу аймгийн төрийн албаны хаагчдын нэгдсэн зөвлөгөөн, сургалтыг 4-р сард зохион байгуулж 450 гаруй албан хаагчдыг хамруулсан ба тус зөвлөгөөний үеэр “Харилцаа ба Ёс зүйг эрхэмлэх нь” сэдвээр “ХАН ГОЛОМТ ГРУПП”-ийн Захирал, “Монголын Илтгэгчдийн Холбоо”-ны Ерөнхийлөгч, бизнес зөвлөх, хуульч Ц.Азбаяр, “Та хугацааг юунд хамгийн ихээр зарцуулж байна вэ?” сэдвээр Илтгэх Индрийн Ирээдүй ТББ-ын үүсгэн байгуулагч, үндсэн сургагч багш Д.Хүрэлбаатар нарыг урьж сургалт зохион байгуулсан. Төрийн албан хаагчдын нэгдсэн сургалт, зөвлөгөөний үеэр аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дэд хорооны гишүүд “Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ”-г сурталчлан, постэр, танилцуулга, мэдээллийг хийж ажилласан.

Аймгийн төрийн албан хаагчдын дунд “Төрийн албаны шинэчлэл, үе шат, сургамж” сэдэвт уулзалтыг аймаг, сумын төрийн байгууллагын төлөөлөл 400 гаруй төрийн албан хаагчийг оролцуулан зохион байгуулсан. Уулзалтад Сүхбаатар аймгаас төрсөн Монгол Улсын Төрийн үйлчилгээний гавьяат ажилтнууд оролцож, төрийн албаны мөн чанар, зарчим, манлайллын талаар төрийн албан хаагчдад сургамж зөвлөгөө өгсөн юм. Уулзалтын үеэр: - “Үйлчилгээний гавьяат ажилтан” Б.Сүхбаатар “Төрийн албаны мөн чанар, зарчим” сэдвээр илтгэл тавьж, “Төрийн албыг ач санаж хийдэггүй, өс санаж хийдэггүй. Төрийн албан хаагч түвшин, нуруутай байх ёстой.” гэж онцолсон бол - “Үйлчилгээний гавьяат ажилтан” Д.Шижирбаатар “Төрийн албан хаагчийн манлайлал” сэдвээр илтгэл тавьж, “Муу удирдлага гэж байдаг, Муу хамт олон гэж байдаггүй.” гэж ... - “Үйлчилгээний гавьяат ажилтан” С.Халтар “Төрийн албан хаагч эмэгтэйчүүдийн манлайлал” сэдвээр илтгэл тавьж, Сүхбаатар аймагт төрийн байгууллагын удирдлагын түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоо өндөр байгааг онцлон тэмдэглэж, тэдний хичээл зүтгэл, манлайлалд халуун баяр хүргэж, “Эмэгтэй удирдлага бол хамт олноо манлайлж, зөв сайхан ажлыг хэрэгжүүлдэг, ааш зөөлөн, хамт олныхоо гэрэл гэгээ нь болж явдаг хүмүүс. Төрийн ажил хатуу ч тэд энэ замналыг түүртэлгүй туулж, бусдыгаа манлайлж явдаг нь бахархалтай” хэмээн тус тус онцлон тэмдэглэв. Энэхүү уулзалтаар төрийн албаны ёс зүй, манлайлал, шинэчлэлийн чиг хандлагыг төрийн албан хаагчдад ойлгуулах, туршлага хуваалцах чухал арга хэмжээ болсон гэж үзэж байна.

Монгол Улсын Төрийн албаны зөвлөлөөс зохион байгуулсан "Бүсчилсэн хөгжил-Төрийн албаны манлайлал" сэдэвт зөвлөгөөнд ёс зүйн дэд хорооны 30 гишүүдийг хамруулж, дэмжлэг үзүүлэн ажилласан.

Мөнххаан, Баруун-Урт, Наран, Уулбаян, Эрдэнэцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газраас сумын төрийн албан хаагчдын нэгдсэн сургалт, зөвлөгөөнийг ёс зүйн манлайллын сэдвийн хүрээнд зохион байгуулж ажилласан.

2.2. Томилох эрх бүхий албан тушаалтны ёс зүйн манлайлал:

МУ-ын Ёс зүйн хорооны 2025 оны "Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай" 09 дүгээр тогтоолын дагуу харьяа дэд хорооны тайланг авч үнэлэхэд Томилох эрх бүхий албан тушаалтны ёс зүйн манлайллын үнэлгээний дундаж 2,10 оноотой үнэлээд байна. Жич: Шалгуур үзүүлэлтийн дагуу харьяа байгууллагыг үнэлсэн үнэлгээний нэгтгэлийг хавсаргав.

Харьяа байгууллагын дэд хороонд Монгол Улсын Ёс зүйн хорооноос баталсан загвар маягтын дагуу дэд хорооны дүгнэлтийн хэвлэмэл хуудсыг Архивын хэлтсээр хэвлүүлэн авахыг үүрэг болгон ажиллалаа.

Ёс зүйн зөрчил хянан шийдвэрлэсэн талаар:

Энэ онд Асгат сумын Засаг даргын Тамгын газарт 2, Баяндэлгэр сумын Засаг даргын Тамгын газарт 3, Эрдэнэцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газарт 1 ёс зүйн зөрчлийг хянан шалгаж, дүгнэлт гарч, холбогдох шийтгэл /өөрт нь ганцаарчилсан хэлбэрээр сануулах/-ийг ногдуулсан байна. Тус 3 байгууллага өөрт нь ганцаарчлан сануулах шийтгэл ногдуулсан тул зөрчлийн шийдвэрлэлтийг цахим хуудсанд байршуулаагүй гэсэн тайлбарыг өгч шалгуур үзүүлэлтэд заасны дагуу 0 оноог өгөөд байна.

Ёс зүйн дэд хорооны үйл ажиллагаа, гишүүдийг урамшуулах санхүүгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэсэн байдал:

2025 оны хувьд төсвийн хүндрэлтэй байдлын улмаас ихэнх байгууллага дэд хорооны урамшууллыг олгоогүй байна. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, Сүхбаатар сумын Засаг даргын Тамгын газар, Эрдэнэцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар, Баруун-Урт сумын Засаг даргын Тамгын газар, Орон нутгийн өмчийн газрууд дэд хорооны гишүүдийн урамшууллыг олгоод байна. Мөн зарим байгууллагын хувьд 2025 оны 7-р сард төсвийн тодотголоор төсөв хасагдсаны улмаас дэд хорооны гишүүдийн урамшууллыг олгоогүй тул шалгуур үзүүлэлтэд заасны дагуу 0 оноог өгсөн. Дэд хорооны гишүүдийн урамшууллыг олгоогүй ч гэсэн үйл ажиллагааны зардлыг санхүүжүүлэн сургалт, нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулан ажилласан байна.

2.3. Ёс зүйн дэд хорооны үйл ажиллагаа:

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дэд хороо нь өөрийн байгууллагын албан хаагчдад ёс зүйн тухай хууль тогтоомжийг сурталчлах, ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээг батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулан ажиллахаас гадна харьяа байгууллагын үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэн ажиллаж байна. Энэ онд дэд хорооны гишүүд "Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль", "Ёс зүйн дэд хорооны ажиллах журам", "Ёс зүйн тухай үндсэн ойлголт" сэдвээр сургалт, зөвлөгөө, мэдээлэл өгч ажиллалаа. Тус сургалтуудад Эрдэнэцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар 26, Хилийн 0146-р анги, Бичигт боомт дахь Гаалийн газрын болон бусад төрийн албан хаагчид 100 гаруй, Соёлын салбарын удирдах албан тушаалтнууд 16, Цагдаагийн газрын 150, Од сувилахуйн төвийн 5, Худалдан авах ажиллагааны газрын 10, Орон нутгийн өмчийн газрын 8 албан хаагчид хамрагдаад байна. Аймгийн удирдах ажилтны шуурхай хурлын үеэр Монгол Улсын Засгийн газрын "Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ"-г батлах тухай 2024 оны 109 дүгээр тогтоолыг танилцуулан, түүний байгууллагын албан хаагчдад танилцуулсан. Мөн Ёс зүйн дэд хорооны гишүүд өөрийн хариуцсан сумын нутгийн захиргааны байгууллагын болон төрийн байгууллагын дэд хорооны гишүүдэд сургалт, мэдээллийг 3 удаа цахимаар өгч ажилласан.

Шалгуур үзүүлэлтэд заасны дагуу ёс зүйн дэд хорооны үйл ажиллагааны үнэлгээний дундаж 2.40 оноотой үнэлсэн.

Дэд хорооны бүрэлдэхүүн хөдөлгөөнийг бүртгэсэн байдал:

Шалгуур үзүүлэлтэд заасны дагуу дэд хорооны бүрэлдэхүүн хөдөлгөөнийг цахим системийн эрх авсан, гишүүдийг бүртгэсэн байдлыг хянаж үзэхэд харьяа 20 байгууллагаас 6 нь цахим системийн эрх аваагүй ба гишүүд болон төлөвлөгөөгөө бүртгээгүй байгаа тул 0 оноо өгсөн. Дундаж 0.71 оноотой үнэлсэн.

Төрийн албан хаагчаас ирүүлсэн гомдол мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал:

Энэ онд Асгат сумын Засаг даргын Тамгын газарт 2, Баяндэлгэр сумын Засаг даргын Тамгын газарт 3, Эрдэнэцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газарт 1 ёс зүйн зөрчлийг хянан шалгаж, дүгнэлт гарч, холбогдох шийтгэл /өөрт нь ганцаарчилсан хэлбэрээр сануулах/-ийг ногдуулсан байна. Тус 3 байгууллага өөрт нь ганцаарчлан сануулах шийтгэл ногдуулсан байна. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар бусад харьяа байгууллагад ёс зүйн зөрчил, гомдол гараагүй болно. Дундаж 1 оноотой байна.

Ёс зүйн зөрчлийн бүртгэл, хяналтын дэд систем дэх дүгнэлт, шийдвэрийг бүртгэж, тайлагнасан байдал:

Шалгуур үзүүлэлтэд заасны дагуу хянаж үзэхэд 6 байгууллага цахим системийн эрх аваагүй, бүртгэл хөтлөөгүй тул 0 оноог өгч үнэлгээний дундаж 0.71 оноотой байна.

Гарсан үр дүн, ололт амжилт:	Бэрхшээл:
Тус аймгийн хувьд Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд 2025 оны “Төрийн албан хаагчдын ёс зүй, хариуцлагыг дээшлүүлэх жил” болгон зарлаж түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг боловсруулан, хэрэгжилтийг нь ханган ажиллахыг бүх төрийн байгууллага, орон нутгийн өмчит байгууллагуудад үүрэг болгон ажилласан. Энэхүү жилийн ажлын хүрээнд ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажил арга хэмжээг сургалт хөгжлийн төлөвлөгөөнд түлхүү тусгаж, хэрэгжүүлснээр төрийн албан хаагчдын ёс зүйн тухай ойлголт, мэдлэг нэмэгдсэн. Сумын хэмжээнд төрийн албан хаагчдын сургалт хөгжил, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр боловсруулж байгаа ба 3 сум батлуулаад байна. Ингэснээр төрийн албан хаагчдыг сургаж чадавхжуулах ажилд тодорхой хөрөнгө зарцуулах боломжтой болж байна. Мөн бодлогын баримт бичигт ёс зүйн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр арга дараах зорилт, үр дүнг тодорхойлон тусгаад байна. 1. Аймгийн Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр: 4.2.3.1. “Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, сахилга, хариуцлагыг дээшлүүлнэ” гэж тусгасан. 2. Аймгийн 2026 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө: 4.2.3.1. “Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг хангах,	Ёс зүйн дэд хорооны гишүүд ёс зүйн зөрчил маргааныг хянан шалгаж, шийдвэрлэх, сахилгын зөрчил, ёс зүйн зөрчил эсэхийг ялгах мэдлэг чадвар дутмаг байна. Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль, Ёс зүйн дэд хорооны ажиллах журамд дэд хорооны гишүүдэд урамшуулал олгохоор заасан боловч ихэнх байгууллага тус урамшууллыг олгох боломжгүй байна. Мөн аймгийн хэмжээнд ёс зүйн сургагч багшаар бэлтгэгдсэн хүн байх/11 сард 1 хүн сургагч багшийн сургалтад хамрагдсан/-гүй тул дэд хорооны гишүүд өөрсдийн боломжид тулгуурлан нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулан, хууль тогтоомжийг танилцуулан ажиллаж байна.
Санал:	
Ёс зүйн дэд хорооны гишүүдийг чадавхжуулах сургалтыг үе шаттай яаралтай зохион байгуулах шаардлагатай байна. Мөн сургагч багшийг орон нутагт олон тоогоор бэлтгэх шаардлагатай байна. Байгууллага бүр ёс зүйн соён гэгээрүүлэх сургалтыг авах захиалга ирүүлдэг боловч сургагч багш дутмаг байна Аймгийн 2026 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд 10 сая төгрөгийг төсөвлөөд байгаа тул сургагч багш бэлтгэх танхимын захиалгат сургалтыг оны эхээр зохион байгуулж өгнө үү. Мөн Монгол Улсын Ёс зүйн хорооны 2024 оны “Хууль хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай” 10 дугаар тогтоолд заасан ёс зүйн зөрчлийг хянаж, шийдвэрлэх чиг	

үүргийг илүү тодорхой нарийвчилж зааж өгөх шаардлагатай байна. Жишээ нь: Тус тогтоолын 1.4. дахь заалтад заасны дагуу аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Ёс зүйн дэд хорооны чиг үүрэгт заасан харьяалах байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан гэдэгт аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний бүх агентлаг бүгд орох эсэх зөвхөн аймгийн Засаг даргаас томилогддог албан тушаалтан эсэх талаар тодорхойгүй, маргаантай байна. Энэ талаар асууж, тодруулсан боловч хариу өгөх хүн олдоогүй.

Шалгах хэсэг:

☐ "Ёс зүй, сахилга хариуцлагын үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт"-ийн дагуу үнэлгээ хийсэн эсэх.

☐ Үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дүнгийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтэд нийцүүлэн баталсан үйл ажиллагааны төлөвлөгөө хавсаргасан эсэх.

☐ Байгууллагын 2025 оны Ёс зүйн дэд хорооны хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн маягтын дагуу бүрэн тайлагнасан эсэх.

БАТАЛГААЖУУЛАЛТ:

Томилох эрх бүхий албан тушаалтан

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга _____ П.Мөнхжаргал

(албан тушаал) (Гарын үсэг) (Гарын үсгийн тайлал)

Ёс зүйн дэд хорооны дарга

Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтсийн Дарга _____ Б.Амарзаяа

(албан тушаал) (Гарын үсэг) (Гарын үсгийн тайлал)

Ёс зүйн дэд хорооны нарийн бичгийн дарга

Хүний нөөцийн бодлогын ахлах мэргэжилтэн _____ М.Мөнхцэцэг

(албан тушаал) (Гарын үсэг) (Гарын үсгийн тайлал)

Огноо: 2025 оны 01 сарын 08

СҮХБААТАР АЙМГИЙН 2025 ОНЫ "ЁС ЗҮЙ, САХИЛГА ХАРИУЦЛАГЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ"

Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, сумын Засаг даргын Тамгын газрууд болон харьяа байгууллагын үнэлгээний нэгтгэл хүснэгт

№	Үзүүлэлт	Шалгуур үзүүлэлт		Авбал зохих оноо	Аймгийн ЗДТГ	Асгат сумын ЗДТГ	Баяндэлгэр сумын ЗДТГ	Дарьганга сумын ЗДТГ	Мөнххаан сумын ЗДТГ	Наран сумын ЗДТГ	Онгон сумын ЗДТГ	Сүхбаатар сумын ЗДТГ	Түвшинширээ сумын ЗДТГ	Түмэнцогт сумын ЗДТГ	Уулбаян сумын ЗДТГ	Халзан сумын ЗДТГ	Эрдэнэцагаан сумын АЗДТГ	Баруун-Урт сумын ЗДТГ	Эрүүл мэндийн газар	Орон нутгийн өмчийн газар	Худалдан авах ажиллагааны газар	Биеийн тамир, спортын газар	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар	Байгаль орчны газар	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газар	Дундаж
1	Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилт	Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг шалгуур үзүүлэлттэй нийцүүлэн баталсан эсэх		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00
2		Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчилд өртөх эрсдэлийн үнэлгээ хийсэн эсэх		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00
3		Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлсэн байдал	Ёс зүйн сургалтыг 2-оос доошгүй удаа батлагдсан агуулгын хүрээнд зохион байгуулсан эсэх	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.48
			Соён гэгээрүүлэх нөлөөллийн ажил зохион байгуулсан байдал	0.5	0.5	0	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.40
			Ёс зүйн нөлөөллийн мэдүүлэг гаргасан байдал	0.5	0.5		0	0.5	0	0	0	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0.5	0	0	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0.30
			Ёс зүйн зөрчлийн хариуцлагын бүртгэлийн маягт бөглөсөн байдал	0.5	0.5		0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.48
Хэсгийн оноо				4	4	2.5	3	4	3.5	3.5	3.5	4	3.5	3	3.5	3.5	4	4	3.5	3.5	4	4	3.5	4	4	3.60
4	Томилох эрх бүхий албан ту	Ёс зүйн дэд хорооны дүгнэлтийг үндэслэн шийдвэр гаргасан эсэх (Гарсан дүгнэлтийн хувийн жингээр тооцох бөгөөд гомдол ирээгүй бол 1 оноо)		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00
5		Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хуулийг хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны тайлан, зөрчлийн шийдвэрлэлтийг цахим хуудсанд байршуулсан байдал		1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.86
6		Ёс зүйн дэд хорооны үйл ажиллагаа, гишүүдийг урамшуулах санхүүгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэсэн байдал		1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0.24
Хэсгийн оноо				3	3	1	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2.10

7	Ёс зүйн дэд хорооны үйл ажиллагаа	Дэд хорооны бүрэлдэхүүн хөдөлгөөнийг бүртгэсэн байдал	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0.71
8		Төрийн албан хаагчаас ирүүлсэн гомдол мэдээллийг шийдвэрлэсэн байдал	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00
9		Ёс зүйн зөрчлийн бүртгэл, хяналтын дэд систем дэх дүгнэлт, шийдвэрийг бүртгэж, тайлагнасан байдал	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0.71
Хэсгийн оноо			3	3	1	1	3	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3	3	3	1	1	3	1	3	2.40
Үнэлгээний нийт оноо			10	10	4.5	5	9	8.5	8.5	8.5	10	8.5	6	8.5	8.5	9	10	8.5	9.5	7	7	8.5	7	9	8.10

ҮНЭЛГЭЭ ӨГСӨН: Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Ёс зүйн дэд хороо

БАТЛАВ.
СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА П.МӨНХЖАРГАЛ

ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, СОЁН ГЭГЭЭРҮҮЛЭХ ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ 2025 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Баруун-Урт 2025-03-15

Үндэсний хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин	Мэдээллийн үзүүлэлт			Хариуцах нэгж
			Он	Түвшин		Эх сурвалж	Арга зүй	Давтамж	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааг удирдамж зааврааар хангаж, зохион байгуулалтыг сайжруулна.									
1.1 Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчилд өртөх эрсдэлийг бууруулах замаар зөрчлөөс урьдчилан сэргийлнэ.	Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлөөс сэргийлэх бууруулах чиглэлээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Тоо	2024	-	2	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
1.1.1 Байгууллага, албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлийн эрсдэлийг үнэлэх аргачлалын дагуу хэрэгжилтийг хангуулах, үнэлэх	Үнэлгээ хийсэн байгууллага	Тоо	2024	-	22	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
	Мэдүүлэг гаргасан өндөр эрсдэлтэй албан тушаалын эзлэх хувь	Хувь	2024	-	70	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
1.1.2 Албан хаагчийн ёс зүйн зөрчил, хариуцлагын бүртгэлийн хуудас нэвтрүүлж, хэвших	Ёс зүйн хариуцлагын цахим бүртгэл хөтөлж,	Хувь	2024	-	40	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	нэвтрүүлсэн байдал								
1.2.Ёс зүйтэй иргэдээр төрийн албаны хүний нөөцийг бүрдүүлэх тогтолцоог хөгжүүлнэ.	Төрийн албаны хүний нөөцийг бүрдүүлэхэд ёс суртахууны шалгуур нэвтрүүлсэн байдал	Хувь	2024	-	50	Төрийн албаны салбар зөвлөл	Тайлан, дүн шинжилгээ	Жилд 1 удаа	Төрийн албаны салбар зөвлөл
1.2.1 Ёс зүйн зөв төлөвшил, хандлагатай, шударга, хариуцлагатай, нийгмийн зорилгод нийцэх иргэн, албан хаагчийг сонгон шалгаруулж, төрийн албаны хүний нөөцийг бүрдүүлэх	Ёс зүйн нийтлэг шалгуур хангаж томилогдсон албан хаагчийн эзлэх хувь	Хувь	2024	-	60	Төрийн албаны салбар зөвлөл	Тайлан, дүн шинжилгээ	Жилд 1 удаа	Төрийн албаны салбар зөвлөл
1.3 Төрийн өндөр болон томилох эрх бүхий албан тушаалтны ёс зүйн манлайллыг төлөвшүүлнэ.	Манлайллын шалгуур үзүүлэлт	Тоо	2024	-	35	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
1.3.1 Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн төлөвшил, соёлыг хэвшүүлэх чиглэлээр сургагч багш бэлтгэх	Бэлтгэгдсэн сургагч багш	Тоо	2024	-	1	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
1.4. Ёс зүй, сахилга хариуцлагаар үлгэрлэсэн төрийн байгууллагын соёлыг хэвшүүлнэ.	Төрийн албаны стандарт дахь ёс зүйн үзүүлэлт нэвтрүүлсэн байдал	Хувь	2024	-	30	Төрийн албаны салбар зөвлөл	Тайлан, дүн шинжилгээ	Жилд 1 удаа	Төрийн албаны салбар зөвлөл
1.4.1 Байгууллага, төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хууль тогтоомжийг сахин мөрдөх, ёс зүйн орчныг бүрдүүлэх чиглэлээр гаргасан ололт амжилтыг алдаршуулах, олон нийтэд мэдээлэх ажлыг хэвшүүлэх	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Тоо	2024	-	2	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
1.4.2. Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн талаарх олон нийтийн санаа бодлыг сонсох	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	Тоо	2024	-	2	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
2. Төрийн албанд ёс зүйн зөрчлийг үл тэвчих сэтгэлгээ, шударга байдлыг эрхэмлэхэд чиглэсэн соён гэгээрүүлэх ажлыг эрчимжүүлнэ.									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.1 Төрийн албан хаагч ёс зүйтэй ажиллахад дэмжлэг үзүүлэх сургалт, нөлөөллийн ажлыг идэвхжүүлнэ.	Зохион байгуулсан арга хэмжээ	Тоо	2024	-	2	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
2.1.1 Ажлын байран дахь ёс зүйн сургалтыг зохион байгуулах	Сургалт зохион байгуулсан байгууллага	Тоо	2024	-	14	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
2.1.2 Төрийн албанд анх томилогдсон албан хаагчийг чиглүүлэх сургалтыг зохион байгуулж, хэвших	Шинээр томилогдсон албан хаагчийн хамрагдалт	Хувь	2024	-	100	Төрийн албаны салбар зөвлөл	Тайлан, дүн шинжилгээ	Жилд 1 удаа	Төрийн албаны салбар зөвлөл
2.1.3 Ёс зүйн хариуцлага хүлээсэн албан хаагчдыг давтан сургалтад хамруулах, үр дүнг тооцох	Давтан сургалтад хамрагдалтын түвшин	Хувь	2024	-	100	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
2.2 Төрийн албан хаагч ёс зүйтэй ажиллах орчин, нөхцөлийг бүрдүүлж, дэмжих арга хэрэгслийг өргөжүүлнэ.	Ёс зүйтэй ажиллах орчныг бүрдүүлсэн байгууллагын эзлэх хувь	Хувь	2024	-	30	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
2.2.1 Ёс зүйн дэд хороодын гишүүдэд урамшуулал олгох ажлыг тогтмолжуулах	Урамшуулал олгож буй байгууллагын эзлэх хувь	Хувь	2024	-	30	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
2.2.2 Төрийн албаны ёс зүйн тайлбар, гарын авлага, зөвлөмж зааврын албан хаагчдад түгээх, сурталчлах ажлыг зохион байгуулах	Сурталчлан таниулах арга хэмжээнд хамрагдсан албан хаагчдын эзлэх хувь	Хувь	2024	-	90	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
3.Ёс зүйн хэм хэмжээг сахиулах, зөрчлийг хянан шийдвэрлэх менежментийг сайжруулна.									
3.1 Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангах чиглэлээр Ёс зүйн хороог бэхжүүлнэ.	Ёс зүйн дэд хорооны чадавхын үнэлгээ	Хувь	2024	-	20	Ёс зүйн дэд хороо	Чадавхын судалгаа	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
3.1.1 Ёс зүйн дэд хороодын үйл ажиллагаанд дэмжлэг туслалцаа	Дэд хороодын бүртгэл, тайлан	Хувь	2024	-	90	Ёс зүйн дэд хороо	Чадавхын судалгаа	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
үзүүлэх, мэдээлэл солилцох уялдаа холбоог хангах									
3.1.2 Ёс зүйн зөрчлийг хянан шалгах чиглэлээр ёс зүйн дэд хороодын гишүүдийг сургах, мэргэшүүлэх	Мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдсан албан хаагч	Тоо	2024	-	2	Ёс зүйн дэд хороо	Чадавхын судалгаа	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
3.1.3 Ёс зүйн дэд хороодын сайн туршлагыг түгээн дэлгэрүүлэх, сурталчлах	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Тоо	2024	-	2	Ёс зүйн дэд хороо	Чадавхын судалгаа	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
3.2 Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зарчим, нийтлэг хэм хэмжээ, шаардлагыг сахиулах, хэвшүүлэх үйл ажиллагааг үе шаттайгаар зохион байгуулна.	Төрийн албан хаагчийн ёс зүйг сахиулах талаар үе шаттай хэрэгжүүлсэн ажил	Тоо	2024	-	1	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
3.2.1 Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хууль тогтоомжийг сурталчлан таниулах аян, нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах	Аяны үр дүн	Хувь	2024	-	70	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
3.3 Төрийн албанд ёс зүйн зөрчлийг мэдээлэх тогтолцоог бүрдүүлж, олон нийтийн хяналтыг идэвхжүүлнэ.	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Тоо	2024	-	1	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
3.3.1 Байгууллага олон нийтэд ил тод байлгахаар заасан ёс зүйн зөрчлийн мэдээллийг тухай бүр нээлттэй байршуулах	Олон нийтэд нээлттэй байршуулсан мэдээлэл	Хувь	2024	-	90	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
4. Ёс зүйтэй төрийн албыг төлөвшүүлэхэд иргэний нийгэм, хувийн хэвшил, хэвлэл мэдээллийн байгууллагын оролцоог хангана.									
4.1 Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг иргэн, хувийн хэвшил, иргэний нийгэм, хэвлэл мэдээллийн байгууллагын бодит оролцоонд тулгуурлан үр дүнтэй хяналтыг бэхжүүлэх үйл ажиллагааг цогц байдлаар зохион байгуулна.	Олон нийтийн оролцоонд тулгуурлан хяналтыг хэрэгжүүлсэн ажил	Тоо	2024	-	1	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
4.1.1 Ёс зүйн боловсролыг дээшлүүлэх нөлөөллийн ажлыг	Хамтран хэрэгжүүлсэн	Тоо	2024	-	1	Ёс зүйн дэд	Ёс зүйн дэд хорооны	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
талуудын хамтын оролцоогоор гүйцэтгэж, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	арга хэмжээ					хороо	тайлан		
4.1.2 Төрийн албаны ёс зүйн харилцаа, хандлага, шударга ёсыг эрхэмлэн үлгэрлэх орчныг бий болгох, олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх	Манлайллын үнэлгээний үзүүлэлт	Хувь	2024	-	-	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
4.2 Ёс зүйн чиглэлээр хөндлөнгийн хяналтыг хөхиүлэн дэмжинэ.	Хөндлөнгийн хяналт хэрэгжүүлсэн байдал	Хувь	2024	-	30	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо
4.2.1 Байгууллага, томилох эрх бүхий албан тушаалтан, төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хууль тогтоомжийг биелүүлэх чиглэлээр гүйцэтгэсэн үйл ажиллагааны тайланг жил бүр олон нийтэд мэдээлэх	Олон нийтэд мэдээлсэн тайлан, гүйцэтгэлийн үнэлгээ	Тоо	2024	-	1	Ёс зүйн дэд хороо	Ёс зүйн дэд хорооны тайлан	Жилд 1 удаа	Ёс зүйн дэд хороо

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР